

İsman ve şimdilerde de kızışan, halka verilen bedava arabesk konserleriyle ilerleyen seçim atmosferi herkesin aklını bu yöne çeldi. Partiler, partiler, partiler ve de seçim! Ben ne yapacağım, ne yapmalıyım?

Çok uzaklara değil, aklımız elverdiğince yakın geçmişe ve şimdilerin ortamına bakılarak soruya yaklaşmak mümkün. Yazımız doğası gereği seçim perspektifi sunmayı içermeyecek, kendi alanımıza yönelik olacak. Önce bir fotoğraf:

* Karadeniz sular, çamurlar altında kaldı!... sayıda ölü ve yaralı.

* Akçagaz tesisleri yanıyor!... değerinde çevre felaketi.

* Zonguldak bir kez daha göçtü!... sayıda maden/kömür işçisi toprak altında kaldı, can verdi.

* İnşaat sektöründe göçük!... sayıda işçi yaralı ve ölü.

* Paşabahçe'de çalışanlar işsiz! Yakınları aç ve sağlıksız.

* Savaş kapımızda! Siviller tedirgin. Yeniden açlık, işsizlik ve hastalık geliyor.

* Hükümet, Kamu'da çalışan emekçilere toplu görüşme masasında sefalet önerdi! İş güvencesini gündeme getirerek onları tehdit etti.

Emekçilerin karşısına IMF programlarını çıkarttı.

* AB'ye giriyoruz! Bir seferberlik, bir bayram havası. Güzel günler gelecek!?

* Açlık sınırı... TL, yoksulluk sınırı... TL, asgari ücret... TL.

İnsanlık deprem, sel, fırtına, soğuk... gibi doğal güçler tarafından tehdit ediliyor. Teknolojik gelişmeye denk düşmeyen bir düzeyde (düzensizlikte) doğal nedenli olağandışı durumlar artıyor. Oluşan doğal afetlerin bedelini ise özellikle geri bırakılmış uluslar, insanlık ödüyor. "Çünkü gelişmekte olan ülkelerde yoksulluk ve sosyal eşitsizlikler insanların etkilenebilirliğini artırıyor" (IFRC;1998). Gelişmiş ülkelerde doğal olağandışı durum başına ölüm 500 iken, gelişmemiş/geri bırakılmış dünyada bu sayı 3.000'in üzerinde.

"Doğa olayları dışında kalan ve insanların yaşam, üretim, sosyal ve politik faaliyetleri sırasında ortaya çıkan felaketler insan eliyle oluşan felaketler adı altında toplanmaktadır. Savaş, çatışmalar, teknolojik felaketler, endüstriyel kazalar, etnik temizlik, çölleşme bu kapsamdaki felaketlerdendir" (F. Saçaklıoğlu). Doğal veya insan eliyle oluşmuş olağandışı durumlar toplumların kendilerini nasıl yapılandığı aynı zamanda da kaynaklarını nasıl dağıttığını gösterir. Bu perspektifle bakıldığında; olağandışı durumların politik nedenleri vardır.

Olağandışı, insan aklına uygun olmayana anlatıyorsa, eşitsizlik ve giderek derinleşen eşitsizlik kadar başka bir durum olabilir mi? İnsanlık tarihi için olağandışı kabul edilen emperyalizmin ancak kendi yapısı içerisinde, eşitsizlik ve eşitsizlik nedenli farklı etkilenme düzeyleri olağan kabul edilebilir.

Tüm toplumların, ülkelerin olağandışı durumlara (doğal ya da insan eliyle oluşturulmuş) açık olduğu bir gerçektir. Devamu ya da sönmümlendirilmesi ise politik bir tercihtir.

İnsan eliyle oluşturulan bir felaket olarak açlık, yoksulluk sınırına mahkum edilmek: IMF programlarıyla hükümetleri, partileri bağlayan sermaye, yine sözcüleri aracılığı ile kamuda çalışan emekçilere toplu görüşme masasında "Aç kalmın.", "Sağlıksız kalmın." dedi. Bütçeden insanca yaşamaya, sağlığa, sosyal güvenliğe pay ayırmayanlar insanca yaşam, daha yaşanılabilir ücret isteyen çalışanlara IMF reçetelerini gösterdiler.

İyi, güzel ve doğru olanı yok eden, doğayı, insanı ve çevreyi tahrip edenler şimdilerde de, savaşı yeniden kapılarımıza davet ediyorlar. Emperyalizmin dünya egemenliğini sürdürme uğruna ülkelerde iç karışıklıklar, bölgesel savaşlar çıkartma, yarattıkları gerginliklerle ülkeleri silahlanmaya zorlama politikaları yanında artık gizleyemediği bir gerçeği daha var: Savaşın tek sebebinin petrol, doğalgaz kaynakları veya savaş ekonomisi olmadığı, asıl amacın ise dünya çapında belli başlı kontrol mekanizmalarını oluşturmak olduğudur. Bunu yaparken de emperyalist sistem dünyada tek başına kaldığını (!), tek hakim olduğunu tanımlıyor olsa da savaşların haklı, "etik" olduğunu anlatmak ihtiyacını hâlâ hissediyor. Yani hesap vereceği birilerinin olduğunu biliyor. Ve 1 Eylül'de Berlin'den, Londra'dan, Paris'den, New York'dan, Türkiye'nin değişik yerelliklerinden insanlığın tehditi savaşa karşı barış çağlıkları yükseliyor. "Silaha değil, savaşa değil, sağlığa bütçe!" sloganları yerli yerine oturuyor.

İnsan eliyle oluşturulan felaketlerden biri de; endüstriyel kazalar ve sağlık sonuçlarıdır. Endüstriyel gelişme, sadece daha sofistike üretim sistemleri ve ürünler geliştirmek değildir; aynı zamanda daha güvenli üretim alanlarının inşaa edilmesi, yapılan işin insana ve çevreye zararının azaltılmasıdır. Buna karşın işçi sağlığı ve iş güvenliğinde ve çevre sağlığında sonuçlar ağırlaşarak devam ediyor. Endüstriyel kazalar, tümüyle insan eliyle oluşan olağandışı durumlar olarak varlığını sürdürüyor. Anlaşılacağı gibi, insanlarımızın kendini sosyal, fiziki ve psikolojik açıdan iyi hissetmemesinin yanı sıra politik iyilikleri de epeydir bozuk. Seçim atmosferi ve muhtemel sonuçları da bunun devam edeceğini gösteriyor.

Siyasal, ekonomik, toplumsal kriz, gerçekçi çözümler üretmeyi gerektirirken karanlıktan çıkacak bir alternatif henüz ortaya çıkmış değil. İnsanlığı temel haklarıyla buluşturacak; eğitim, sağlık, barınma, sosyal güvenlik gibi en temel insan haklarından yana çözüm getirecek, dönüşüm sağlayacak güç bu günden yarıya yok! Kötümser tablo çizdiğimizize bakmayın, bu bir nesnellik. Kötümserlik aynı zamanda dönüştürücü bir erdemdir. Hatta dönüşüm için olmazsa olmazdır diyebiliriz; ama bu kötümser tablo bir kader değildir elbette. Mevcut gidişatın artçıları ya da edilgen güçleri olmaktan çıkıp, aktif unsurları, çekim merkezi gücü ve "sürükleyenleri" olabilmek gerekir. Üstelik mevcut siyasal partiler bir kadavraya dönmüşken, demokrasi, barış, özgürlük ve kardeşliğin yürek coşkusu bu kadar kabarmışken... İyiye, güzele yönelmek ise yine insan eliyle olacaktır. Charlie Chaplin'in dediği gibi: "Bolluk getiren makineleşme bizi yoksul kıldı. Edindiğimiz bilgiler bizi alaycı yaptı; zekamız ise katı ve acımasız. Çok düşünüyoruz ama az hissediyoruz. Makineleşmeden çok insanlığa gereksinimimiz var... Siz insanlar güçlüsünüz. Makineleri yapacak güce sahipsiniz. Mutluluğu yaratacak güç sizdedir!... Herkese çalışma şansı verecek, gençlere gelecek, yaşlılara güvenlik sağlayacak bir dünya için..."

Katkılarınıza yeni katkılar bekleyen coşkuyla, dostça selamlar.